

De straatmuzikant

Het kleine stadje ligt zich te koesteren in het vrolijke zonnelicht. De linden langs het gezellige grachtje prijken met een overdadig rijke bladerdos en de bloemen in de tuintjes voor de huizen stralen een rijkdom van geuren en kleuren uit.

Zelfs in de oudere wijken van 't stadje, waar de huizen verveloos en niet al te best onderhouden zijn, waar men geen keurig onderhouden voortuintjes ziet en waar de bomen geheel ontbreken, schittert de zon even glorieus als in de welvarender buurten.

Gezellig toch het leven in zo'n knus stadje ergens in Nederland!

De melkboer is al bijna klaar met zijn ronde... hij heeft altijd haast, want zijn klanten moeten voor koffietijd geholpen zijn. De bakker doet het kalmer aan. Hij begint pas na tiene en zijn geurige verse brood vindt bij lunch of avondeten nog gretig aftrek.

De bakker van zijn kant is goed op de hoogte van wat zich in het stadje afspeelt en vindt gretig gehoor bij zijn klanten, maar dit... Hoor! muziek! Muziek en zang! Leuk hoor! Dat past wel bij zo'n heerlijk zonnetje!

Ginds staat de muzikant-zanger!

Door de wat al te eentonige straat klinkt het lied:

*Dankt, dankt nu allen God
Met blijde feestgezangen.*

De beide vrouwtjes aan de deur bespraken juist met de bakker de moeilijke woningproblemen, maar het lied tovert een tevredener trek op haar gezicht. Wat kan dié oude baas nog zingen!

En wat speelt hij mooi! Zeker een heilsoldaat! Neen! dan moest hij ook zo'n pakkie aan hebben! Je zou zeggen, zo'n oude vent, die nog liedjes moet zingen voor 'n enkele cent! Royaal beloven de vrouwtjes, dat ze hem best een enkele cent willen geven en de bakker belooft hem in gedachten een oud brood, dat hij bij de klanten toch niet kwijt kan. Intussen loopt de oude verder met z'n geleide van belangstellende snotneusjes, die het een geweldige gebeuren vinden, haast even mooi als een draaiorgel. Even verder brengt hij ten gehore:

*Waar de blanke top der duinen
Schittert in de zonnegloed...*

Voorbijgangers blijven even staan, een slaggersjongen toomt zijn vaart in en nog met een voet op de trapper hangt hij luisterend op zijn karretje. Een paar huisdeuren gaan open, centen worden gereed gehouden...

Maar er is aan deze muzikant iets heel bijzonders... hij gaat de huizen niet langs, hij vraagt niemand om betaling voor zijn kunst...

Aan 't eind der straat klinkt een nieuwe melodie. Uit volle borst zingt de oude:

*Van boven moet het alles komen,
Wat leven wekt en leven voedt*

Uit het laatste huis van deze straat komt een oud heertje naar buiten, loopt op de zanger toe en vraagt: „Vriend, ben jij die zanger, die trekt door het land? Naar zo iemand hebben mijn vrouw en ik al zo lang uitgezien. We zullen juist koffie drinken; als je zin hebt in een bakkie, dan is dat je van harte gegund.” Die vriendelijke uitnodiging neemt de muzikant graag aan en het uurtje, dat hij bij deze mensen doorbrengt, is hem als een feest. Bij het afscheid zegt het oude heertje: „Je moet me beloven, bij ons aan te komen, als je hier nog eens zingen wilt.”

Met nieuwe kracht en frisse moed begint de zanger de volgende straat af te werken. Een nette straat is het, met welverzorgde bloemtuinjes voor de keurige huizen. Daar brengt hij ten gehore:

Ga niet alleen door 't leven

De woorden klinken op tegen de gevels, het zomerkoeltje draagt ze door openstaande vensters gemakkelijk naar binnen. Ook bij gindse met heliotroop begroeide gevel, waarachter een wit gezichtje in een even wit bedje zich luisterend opricht om toch goed te kunnen horen.

*Wie kan er tranen drogen
Als Jezus? Immers geen!
Richt dan de treurend' ogen
Naar Jezus heen!*

Slechts een enkele deur is er opengegaan, slechts een enkele hand heeft naar een foonje gezocht, maar ook hier heeft de zanger niets gevraagd, niets ontvangen.

't Heeft zijn zanglust niet gedooft. Bij een volgende, nog al deftige straat begint de oude tenminste een nieuw lied.

*In Hollands duin prijs ik mijn vaderland;
Een rozentuïn geurt aan der heuvelen rand;
Het lied der zee weerklinkt,
een lied vol majesteit...*

En dan breekt het gezang af... het nachtegaalkoor komt niet aan bod, want een barse stem voegt de zanger toe: „Ho, vriend! je zingt er lustig op los, maar je bent hier niet in de duinen. Zingen en spelen is hier op de openbare weg verboden, tenzij...”

De oude onderbreekt zijn gezang, kijkt de agent wat verwonderd aan en glimlacht. „Is het werkelijk verboden? Dat vind ik een raar ding. Men mag op de openbare weg praten en lachen, men mag er met rammelende karren, met dreunende wagens en luid toeterende auto's rijden, men mag van alles, alleen niet zingen en spelen. Waarom niet?”

„Ik zei het je al, daarvoor moet je verlof van de burgemeester hebben. Heb je verlof?”

„Neen dat heb ik niet.”

„Dan moet ik je bekeuren.”

„Kom nu toch, agent! Dat zou al te mal zijn!”

„Het is tegen de verordening, snap je.”
 „Een rare verordening, als je 't mij vraagt.”
 „Raar of niet, ik zou je raden, bij de burgemeester dadelijk een verlofbriefje te vragen... daar aan de overkant zie je 't stadhuis.”
 „Ik heb geen verlofbriefje nodig, maar goed... ik zal naar de burgemeester gaan.”
 Op dat ogenblik komt er uit 't huis, waar de oude voor heeft staan zingen, een jochie naar hem toe.
 „Man! mamma vraagt, waarom je niet verder zingt. Mamma vond 't zo mooi! En je krijgt een dubbeltje... hier!”
 „M'n beste kereltje, ik zal straks verder zingen. Eerst moet ik even met deze meneer mee. Dat dubbeltje mag je in je spaarpot stoppen en... jij krijgt deze appel van me.”
 „Straks verder zingen... ja, als je verlof krijgt!” bromt de agent.
 Hij weet niet goed, hoe hij met dit geval aan moet... deze liedjeszanger is zo heel anders dan het gewone soort...
 Het tweetal komt in 't stadhuis... de burgemeester is present.
 „Burgemeester! een straatmuzikant zonder verlofbriefje!”
 „Wat? Alweer één?”
 „'t Is een oud man, burgemeester. Hij ziet er fatsoenlijk uit.”
 „Speelt hij goed? De mensen moeten tenslotte waar voor hun centen krijgen.”
 „Dat durf ik niet te beweren.”
 „Nu, laat de vent maar komen en vraag meneer Kraling, of die hem keuren wil.”
 „Ja, burgemeester.”
 De oude zanger verschijnt voor de hoge autoriteit, die het slachtoffer met een snelle blik taxeert.
 „Hm! 'n fatsoenlijke vent en vrij oud.”
 „Ga zitten, vriend...! Ah, daar is meneer Kraling al! Ik zou willen, dat u de prestaties van deze man even toetste, of hij een verlofbriefje kan krijgen.”
 „Dan zal hij een proeve van zijn kunnen moeten geven... kunst zal het 't wel niet zijn. En...! hoe is je naam?”
 „Jan Moot meneer.”
 „Hoe oud?”
 „Twee en zeventig, meneer.”
 „Zo, zo! En moet je nu nog je kostje langs de huizen ophalen? Maar... enfin. Je bent geboren te...
 „Amsterdam, meneer.”
 „Wel Moot, laat dan maar eens horen.”
 Even tokkelt de oude op de snaren van zijn viool, dan zingt hij.

*Gij, leeuwerik en gij nachtegaal!
 Al zingt gij heel verscheiden,
 Toch houd ik van u beiden
 En hoor graag naar uw zoete taal
 Wanneer ik dwaal
 Door bos en veld en weiden!
 En naar uw juichen en gezang
 Mocht ik wel luisteren, dagen lang.*

Burgemeester, secretaris en agent luisteren geïnteresseerd toe... een aardige onderbreking is dat in hun wat eentonige bezigheden. Ze willen nog wel iets horen en de man zingt en speelt vrij goed.

*Alle man van Neerlands stam
 Voelen zich der vaad'ren zonen,*

„Zo, dat is flink gezongen en je bent een goed vaderlander,” prijst de burgemeester. „Nu nog een liedje en de zaak is rond.”

*Als ge in nood gezeten,
 Geen uitkomst ziet...*

Bij 't tweede couplet wuift de burgemeester: „Zo, vriend, je wordt bedankt. En... is U tevreden, meneer Kraling?”

„Och, burgemeester... de liederen zijn een beetje... ja, hoe zal ik het zeggen... een beetje antiek, hé! Ik meen me te herinneren, dat mijn grootje zo iets wel zong, maar de man zingt en speelt behoorlijk... neen, ik heb geen bezwaar.”

„Ja,” zegt zijn superieur, „de mensen zouden misschien liever wat anders, iets frissers en opgewekter horen en dat zou ook meer geld in 't laatje brengen... Of valt het nog al mee met de ontvangsten?”

„Burgemeester,” zegt de zanger bescheiden, „ik zing en speel niet voor geld, ik ga niet langs de huizen vragen, ik neem geen geld aan...”

„Geen winstgevend zaakje, dunkt me. Maar waarom zing en speel je dan? Je moet toch ook leven? Zo iets is onbegrijpelijk!”

„Interessant, interessant!” mommelt de secretaris, die overweegt of deze man wel normaal is, want...

„Ik ben twee en zeventig, burgemeester en kan niet meer werken vanwege mijn slechte gezicht. Ik heb die centen ook niet nodig. Toch moet mijn leven zin en doel hebben, al is het niet productief.”

„Welk doel heeft je leven dan?”

„Ziet U, burgemeester! God schiep vogels en bloemen. Dat heeft Hij gedaan om Hem te loven en alle mensen blij en gelukkig te maken. Ik probeer dat te doen door mijn liederen. Ik heb ze in mijn jeugd geleerd en ze hebben mij de jaren door vreugde gegeven... ik zong en speelde graag. Nu probeer ik, anderen iets van die vreugde mee te geven.”

„Dus je vraagt nooit geld?”

„Neen, burgemeester, ik vraag nooit geld en zou het ook niet aannemen.”

„Dat is... enfin, een mooie opvatting van 't leven. Je kunt, dunkt me, een verlofbriefje krijgen. Is 't niet, secretaris?”

„Zeker, burgemeester!”

Het verlof wordt geschreven en vijf minuten later zingt de oude voor het huis aan de overkant het beloofde lied verder, maar brengt op de koop toe nog ten gehore:

*Heer! ik hoor van rijke zegen
 Die Gij uitstort keer op keer.
 Laat ook van die milde regen
 Drupp'len vallen op mij neer!*

Dan bergt hij de viool in het foudraal en zoekt de bus op, die hem naar het naaste dorp brengt, waar hij woont.

Hij heeft, ondanks zijn twee en zeventig jaren nog een taak in de wereld.

En hij dankt er God voor.